

Uttalelse fra Helgelandssykehuset om prosessen med nye Helgelandssykehuset

Helgelandssykehuset representerer 12 av Helgelands 18 kommuner og utgjør den største andelen av befolkningen på Helgeland.

Før endelig strukturvedtak i foretaksmøtet til Helse Nord RHF i januar 2020 var kommunene i Helgelandssykehuset tydelig på at ett sykehus på Helgeland var en foretrukket struktur så lenge sykehuset var lokalisert slik at hele Helgeland ble ivaretatt.

Helgelandssykehuset har vært lojal til endelig strukturvedtak, og samtlige medlemskommuner har gjort vedtak som støtter daværende Helse- og omsorgsminister Bent Høies vedtak fra januar 2020 og vil bidra til å gjennomføre dette på en god måte.

Kommunene på Helgeland og Helgelandssykehuset har naturligvis vært svært engasjerte i debatten om sykehusstruktur på Helgeland, da saken er og vil bli viktig for tryggheten til innbyggerne og samfunnsutviklingen på Helgeland. Vi har forståelse for utfordringsbildet som nå Helse Nord RHF tegner for Nord-Norge, og vil derfor understreke momenter vi betrakter som svært viktige i den videre prosessen.

Helse Nord har i mange sammenhenger pekt på at det er en stor utfordring å få rekruttert tilstrekkelig fagutdannet helsepersonell.

I NOU 2023: 4 *Tid for handling - Personellet i en bærekraftig helse- og omsorgstjeneste*, kommer kommisjonen med anbefalinger "for å utdanne, rekruttere og beholde personell i helse- og omsorgstjenestene i hele landet på kort og lang sikt". Det pekes her på at ved å gjøre utdanninger i distriktene tilgjengelige, fleksible og desentraliserte, er et viktig tiltak for å rekruttere helsepersonell til distriktene. Slike utdanninger er i økende grad et virkemiddel både innen medisinerutdanning og sykepleierutdanning. Studentene bor, gjennomfører praksis og deltar i undervisning i distriktet (NOU 2023: 4, kapittel 10 Utdanning og kompetanseutvikling). Nasjonalt senter for distriktsmedisin (2023) bekrefter det samme i en kunnskapsoppsummering om å rekruttere og beholde sykepleiere i distriktskommuner.

Å rekruttere kvalifisert personell er en utfordring for både Helse Nord, Helgelandssykehuset og kommunene. For å lykkes med dette i fremtiden må det legges til rette for undervisning og praksisutøvelse i undervisningslokaler, simuleringsrom m.m. ved det nye hovedsykehuset. Dette vil kreve areal i tillegg til menneskelige og økonomiske ressurser (jfr. nytt sykehus i Hammerfest). I tillegg legger slike lokaler til rette for faglig oppdatering og opplæring for allerede ansatte i organisasjonen. Dette vil være et viktig og framtidsrettet tiltak for å rekruttere nok helsepersonell til Helgeland.

Helgelandssykehuset, i samarbeid med kommunene på Helgeland og utdanningsinstitusjonene, arbeider også med å ta imot 5. og 6. års medisinerstudenter, samt å videreutvikle både den samlings- og campusbasert sykepleierutdanning på Helgeland.

I vedtaket til statsråd Høie fra jan. 2020 er det også et vedtaks punkt 4 som innebærer en utredning om utvikling av psykisk helsevern i Mosjøen. I prosessen framover ønsker Helgelandssrådet at tilbudet innen rus og psykiatri på Helgeland løftes og tydeliggjøres i tråd med helseministerens bestilling.

Helgeland er en region hvor det skjer svært mye innenfor flere sektorer. På kysten er det stor utvikling innenfor olje- og gasssektoren, og sjømatnæringen er spådd en 6-dobling av omsetningen frem mot 2050, hvor en stor del av dette er innen havbruk. Regjeringen ønsker også at det satses stort innen havvind fram mot 2040, og vi har i dag egnede arealer utenfor Helgeland som forventes å bli tatt med i neste runde for konsekvensutredning. På kysten er det også stor maritim aktivitet året rundt, hvor store og små fartøyer med last, besetninger og passasjerer opererer langs Helgelandskysten. Turisme både på kyst og innland gjør at folketallet stiger betydelig i perioder på året, og alle disse har også et behov for medisinsk beredskap. Dagens sentralnett for kraft i Norge følger E6 og berører flere av innlandskommunene på Helgeland. Det er stor produksjon- og effektkapasitet i vår region som gjør oss svært attraktive for nye etableringer innenfor grønn industri.

Det å ha helsetjenester som er likeverdige, framtidsrettede og tilgjengelige for hele Helgelandssbefolkning har vært viktige momenter for Helgelandssrådet i prosessen med ny sykehusstruktur på Helgeland. Følelsen av trygghet innenfor spesialisthelsetjenesten for alle innbyggere og mulige nye tilflyttere på Helgeland er grunnleggende for bosetning i distrikts Norge.

Samtidig er det viktig at sykehusstrukturen i Nord-Norge er attraktive nok til at fagfolk ønsker å jobbe og bosette seg i nord. Helse Nord RHF har tidligere også uttalt at for fortsatt å opprettholde et sterkt universitetssykehus i Nord-Norge, så er sørlige del av Helgeland viktig. Det er folket som bor her som vet hvordan det er å leve og bo i Nord-Norge. Kommunene og de interkommunale politiske rådene representerer menneskene som bor her i dag, og vi forventer at Helse Nord RHF involverer og lytter til kommunene i det videre arbeidet.

På Helgeland har vi en spredt befolkning med en bosetning som strekker seg fra svenskegrensen til kysten med øyer uten landfast forbindelse. Økt satsning og prioritering av gode prehospitaltjenester er avgjørende for tryggheten og gode helsetjenester til hele befolkningen. Dersom Helse Nord RHF skal sentralisere akutte tjenester på Helgeland må det være svært gode prehospitaltjenester til havs, lands og til luft som ivaretar tryggheten og kvaliteten til innbyggerne på Helgeland. Her vil vi også minne om Fylkestingets enstemmige uttalelse fra 18.10.21, som konkluderer med:

«Fylkestinget i Nordland mener at et nytt hovedsykehus på Helgeland må tilrettelegges slik at SAR Queen kan lande uten problemer ved selve sykehuset.»

Det vises også til fylkestingets vedtak 143/2022 fra 17. oktober 2022:

«Nordland fylkesting er bekymret for utviklingen av «Helgelandssykehuset 2025». For å sikre befolkningen på Helgeland forutsigbare og gode sykehustjenester er det viktig at dagens organisering fortsetter inntil ny sykehusstruktur på Helgeland er på plass, med de forutsatte investeringene. Det betyr at ingen av dagens funksjoner legges ned/flyttes før de bygningsmessige investeringene er fullført. organisasjonsutviklingsprosjektet».

Helgeland er den eneste regionen i Nord-Norge hvor det ikke har blitt bygd nytt sykehus i de seneste årene. Helgelandsrådet ønsker å påpeke viktigheten av å legge til rette for investeringer som gir mulighet til å bygge et nytt hovedsykehus på Helgeland. Dette i en struktur som er framtidsrettet og som skal stå seg i flere tiår fremover. Helgelandsrådet mener at vi i større grad må skille mellom drift og investeringer slik at det ikke må kuttes i drift for å gjøre nødvendige investeringer i bygg og medisin-teknisk utstyr. Helgelandsrådet vil oppfordre Helgelandssykehuset HF og Helse Nord RHF til å samarbeide med Helgelandsrådet og sentrale myndigheter om alternative finansieringsmuligheter slik at investering i nødvendig infrastruktur ikke stopper opp på Helgeland.

Helgelandsrådet ønsker med dette Helse Nord RHF og Helgelandssykehuset HF lykke til med en viktig jobb.

Mosjøen 21. april 2023

Peter Talseth
Ordfører
Alstahaug Kommune

Britt Helstad
Ordfører
Bindal kommune

Eilif Kristian Trælnes
Ordfører
Brønnøy kommune

Nils Olav Jenssen
Ordfører
Dønna kommune

Ellen Schjølberg
Ordfører
Grane kommune

Elbjørg Larsen
Ordfører
Herøy kommune

Ivan Haugland
Ordfører
Leirfjord kommune

Liv-Marit Reitan
Ordfører
Sømna kommune

Jan Helge Andersen
Ordfører
Træna kommune

Berit Hundåla
Ordfører
Vefsn kommune

Hilde Sprækenhus
Varaordfører
Vega kommune

Torhild Haugann
Ordfører
Vevelstad kommune